

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ
ԱՐՄԱՎԻՐ ՄԱՐԶ

ՄԵԾԱՍՈՐ ՀԱՄԱՅՆՔԻ
2017-2021 ԹՎԱԿԱՆՆԵՐԻ

Հ Ն Գ Ա Մ Յ Ա Զ Ա Ր Գ Ա Ց Մ Ա Ն
Ծ Ր Ա Գ Ի Ր

Մշակվել է՝ համայնքի ղեկավարի և համայնքապետարանի աշխատակիցների կողմից
Ներկայացվել է՝ համայնքի ղեկավար Էդվարդ Միրզոյանի կողմից
Հաստատվել է՝ համայնքի ավագանու 2017 թ հունվարի 16 –ի թիվ 3 - Ն որոշմամբ

Գ. ՄԵԾԱՍՈՐ 2017թ.

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

1. ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՂԵԿԱՎԱՐԻ ՈՂՋՈՒՅՆԻ ԽՈՍՔ.....
2. ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԻՐԱՎԻՃԱԿԻ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ.....
3. ՆՊԱՏԱԿՆԵՐԻ ՍԱՀՄԱՆՈՒՄ ԵՎ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՊԼԱՆԱՎՈՐՈՒՄ .....
4. ՀԶՀԾ-Ի ՖԻՆԱՆՍԱՎՈՐՈՒՄ.....
5. ՀԶՀԾ-Ի ՄՈՆԻԹՈՐԻՆԳ.....
6. ԵԶՐԱՓԱԿՈՒՄ.....

1. ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՂԵԿԱՎԱՐԻ ՈՂՋՈՒՅՆԻ ԽՈՍՔԸ

ՀՀ Արմավիրի մարզի Մեծամոր համայնքի 2017-2021 թթ. զարգացման հնգամյա ծրագիրը (այսուհետ՝ ՀԶԾ) մշակելիս հաշվի է առնվել, որ համաձայն 2015 թվականի դեկտեմբերի 6-ին փոփոխված ՀՀ Սահմանադրության 181-րդ հոդվածի, ՏԻՄ-երը՝ համայնքի ավագանին և համայնքի ղեկավարը, ընտրվում են հինգ տարի ժամկետով, և 210-րդ հոդվածի, «Տեղական ինքնակառավարման մասին» ՀՀ օրենքը պետք է համապատասխանեցվի Սահմանադրությանը և ուժի մեջ մտնի 2017 թվականի հունվարի 1-ից: Հաշվի առնելով այդ պահանջները՝ մշակվել է համայնքի զարգացման ոչ թե քառամյա, այլ հնգամյա ծրագիր:

ՀԶԾ-ն մշակվել է՝ հիմք ընդունելով «Տեղական ինքնակառավարման մասին» ՀՀ օրենքով սահմանված՝ տեղական ինքնակառավարման մարմինների իրավասություններն ու լիազորությունները նրանց գործունեության բնագավառներում (ուղորտներում), ՀԶԾ-ի մշակման և կառավարման վերաբերյալ համապատասխան հոդվածների դրույթները, ինչպես նաև Արմավիրի մարզպետի կողմից ներկայացված համայնքի հնգամյա զարգացման ծրագրի մշակման մեթոդական ուղեցույցը:

Ներկայացվող ՀԶԾ-ն առաջիկա հինգ տարիների համար հանդիսանալու է Մեծամոր համայնքի զարգացման հիմնական փաստաթղթերից մեկը: ՀԶԾ-ի բովանդակությունը պայմանավորված է համայնքի ռեսուրսային (մարդկային, գույքային, ֆինանսատնտեսական, տեխնիկական և այլ) հնարավորություններով, համայնքային ծրագրերի իրականացման և ծառայությունների մատուցման համար անհրաժեշտ ֆինանսական միջոցների և ենթակառուցվածքների առկայությամբ: ՀԶԾ-ում հնարավորինս հաշվի են առնվել համայնքի հանրային ծառայությունների մատչելիության և հասանելիության, նոր ծառայությունների մատուցման և դրանցով պայմանավորված լրացուցիչ ծախսեր առաջանալու խնդիրները: ՀԶԾ-ն մշակելիս որպես կողմնորոշիչ են դիտարկվել համայնքի զարգացնելու անհրաժեշտությունը, համայնքի տարածքում տնտեսական գործունեության խրախուսման առկա հնարավորությունները, տնտեսության տարբեր ճյուղերի զարգացման (հատկապես՝ արտադրական կազմակերպությունների, փոքր և միջին բիզնեսի և այլնի) հնարավորությունները, արդյունավետ կառավարման իրականացումը: Վերհանված հիմնախնդիրների հիման վրա, ելնելով «Տեղական ինքնակառավարման մասին» ՀՀ օրենքի պահանջներից, համայնքի ղեկավարը՝ համայնքապետարանի աշխատակազմի և Մեծամոր համայնքի ավագանու հետ միասին մշակել է համայնքի 2017-2021 թթ. ՀԶԾ-ն, որը քննարկվել և հաստատվել է համայնքի ավագանու կողմից և դրվել է գործողության մեջ:

Համայնքի 2017-2021 թթ. ՀԶԾ-ում ներառված են Սարդարապատ համայնքի տարածական զարգացումը սահմանող՝ քաղաքաշինական ծրագրային փաստաթղթերի մշակման կամ դրանց փոփոխման (լրացման) մասին դրույթներ, շրջակա միջավայրի պահպանմանն ուղղված նախատեսվող միջոցառումներ, համայնքում գործարար միջավայրի բարելավմանն ուղղված միջոցառումներ, աղետների ռիսկերի կառավարման և քաղաքացիական պաշտպանության հիմնական մոտեցումներ, համայնքի կոմունալ ենթակառուցվածքների զարգացմանն ուղղված միջոցառումներ: ՀԶԾ-ն ներառում է նաև Մեծամոր համայնքի ղեկավարի և ավագանու անդամների նախընտրական ծրագրերի բաղադրիչները: Այն Մեծամոր համայնքի ներդաշնակ և համաչափ զարգացման, Սարդարապատի բնակիչների բարեկեցության ապահովման համար առաջիկա հինգ տարիներին ընդունված ծրագիր է, որը հանդիսանալու է համայնքի ամենօրյա փաստաթուղթը:

Մեծամոր համայնքի աշխատակազմը, փաստաթուղթը մշակելիս, հատուկ ուշադրություն է դարձրել և ձգտել, որպեսզի այն հնարավորինս համահունչ լինի գործողության մեջ դրված ՀՀ ռազմավարական, մարզային և տարածաշրջանային զարգացման ծրագրերին՝ ակնկալելով ՀՀ պետական կառավարման մարմինների, քաղաքացիական հասարակության և մասնավոր հատվածի կազմակերպությունների հետ լիակատար փոխըմբռնում ՀԶԾ-ում ներկայացված խնդիրների առնչությամբ և արդյունավետ համագործակցություն դրանց լուծման գործում:

2. ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԻՐԱՎԻՃԱԿԻ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

2.1 ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

Մեծամոր համայնքը (հիմնադրվել է՝ 1922 թվականից, Երևանից 25կմ, մարզկենտրոնից 40 կմ հեռավորություն, բարձրությունը ծովի մակերևույթից 860 մ:

2.2 ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

Աղյուսակ 1. Համայնքի մշտական բնակչության ու տնային տնտեսությունների ցուցանիշները (01.10.2016 թ. դրությամբ)

Ը/Ը	Ցուցանիշները	Մարդ
1.	Բնակչության առկա թվաքանակը	1382
2.	Տնային տնտեսությունների թվաքանակը	308
2.1	այդ թվում՝ ժամանակավոր կացարաններում /վագոն, տնակ/ բնակվող	4
2.2	կիսակառույց տներում բնակվող	5
3.	Ընտանեկան նպաստ ստացող ընտանիքների քանակը	18

Համայնքի բնակչության 49% կազմում են տղամարդիկ և 51% կանայք: Համայնքի բնակչության տարիքային և սոցիալական կազմը ներկայացված է աղյուսակ 2-ում:

Աղյուսակ 2. Համայնքի առկա բնակչության տարիքային և սոցիալական կազմի ցուցանիշները (01.01.2016 թ. Դրությամբ)

Ը/Ը	Ցուցանիշները	Ընդամենը	Կանայք	Տղամարդիկ
1.	Համայնքի բնակչության թիվը, այդ թվում՝	1442	728	714
	մինչև 1 տարեկան	16	7	9
	1-2 տարեկան	23	15	8
	3-4 տարեկան	22	11	11
	5-6 տարեկան	21	10	11
	7-10 տարեկան	70	39	31
	11-14 տարեկան	65	36	29

	15-17 տարեկան	45	15	30
	18 և ավելի տարեկան	1190	605	585
2.	Կենսաթոշակատուներ (ներառյալ հաշմանդամներ) այդ թվում՝	111	59	52
3.	Միակողմանի ծնողագուրկ երեխաներ	4	3	1
4.	Երկկողմանի ծնողագուրկ երեխաներ	0		
5.	Հաշմանդամ երեխաներ	1	1	
6.	Խնամակալության հանձնված երեխաներ	0		
7.	Հայրենական մեծ պատերազմի մասնակիցներ			
8.	Արցախյան պատերազմի մասնակիցներ	7		7
9.	Հաշմանդամներ	12		
10.	Զբաղվածներ /հողագործությամբ/	762		
11.	Գործագուրկներ	15	8	7
12.	Ընտանեկան նպաստների պետական համակարգում գրանցված ընտանիքների թիվը	18		
13.	Արցախյան պատերազմում զոհվածների ընտանիքների թիվը	1		

Հիմնական բնակչությունը զբաղվում է հողագործությամբ

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՉԲԱՂԵՅՐԱԾ ՏԱՐԱԾՔԸ

- Մեծամոր համայնքի վարչական տարածքը – 376. հա
- Գյուղատնտեսական նշանակության հողեր – 262.54 հա
- Բնակավայրային նշանակության հողեր – 74.82 հա
- Արդյունաբերական հողեր – 6.59 հա
- Էներգետիկայի և տրանսպորտի հողեր – 9.48 հա
- հատուկ պահպանվող հողեր – 1.1 հա
- Ջրային ֆոնդեր – 25.54 հա
- այլ – 49.99 հա
- Բնակավայրի տարածքը – 53.2 հա
- Հողի սեփականաշնորհման մասնակցած ընտանիքների թիվը -

- Մեկ հողաբաժնի չափը մինչև 0.38հա
- Մեծամոր համայնքի սեփականություն համարվող հողեր – 89.9 հա

2.2 ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԱՈՑԻԱԼ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԻՐԱՎԻՃԱԿԸ

- Մեծամոր համայնքի 2017 թվականի ընդհանուր բյուջեն կազմել է 124313.0 հազար դրամ:
  - Որի մեջ համայնքի սեփական եկամուտը կազմում է 24.9 %
  - Համայնքում հիմնականում զբաղվում են հողագործությամբ :
Համայնքում զարգացած է գյուղատնտեսությունը հիմնական ճյուղերն են`
1. բանջարաբուծություն տարեկան շուրջ 67.0 տոննա
  - Գյուղատնտեսական արտանդրանքի վաճառքը իրականացվում է տեղում և մոտակա շուկայում:
- Մեծամոր համայնքում կա շուրջ 280 անհատական բնակելի տներ:

Մեծամոր համայնքում առկա

ՏԵՂԱԿԱՆ ԻՆՔՆԱԿԱՈՒՎԱՐՄԱՆ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐ

Մեծամոր համայնքի ներկայիս ղեկավարը վերընտրվել է 2-րդ անգամ
Համայնքի ավագանին / բաղկացած 5 անդամներից/ ընտրվել է 2016թ. սեպտեմբերի 18-ին:

Համայնքապետարանի աշխատակազմը բաղկացած է 9 աշխատակիցներից` հետևյալ կառուցվածքով

1. Համայնքի ղեկավար - 1
2. տեղակալներ - 1
3. համայնքային ծառայողներ - 5
4. տեխնիկական աշխատող - 2

ՔՆԱԿԵԼԻ ԵՎ ՈՉ ՔՆԱԿԵԼԻ ՏԱՐԱԾՔՆԵՐԻ ՄՊԱՍԱՐԿՈՒՄ

Համայնքում կան բնակելի տների կարիք ունեցող ընտանիքներ, որոնք գտնվում են սոցիալապես անապահով վիճակում:

ՉՐՋԱԿԱ ՄԻՋՎԱՅՐԻ ՎՄԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԶՐԱՄԱՏԱԿԱՐԱՐՈՒՄ

Ջրաապահովվածության պայմաններով համայնքը գտնվում է օգտագործման համար պիտանի ստորգետնյա ջրերով ապահովված գոտում:

Ջրամատակարարման` խմելու ջրի համար օգտագործվում է արտեզյան ջրհորներ:

Ջրամատակարարումը կատարվում է մեխանիկական հիմունքներով:

Հիմնախնդիրներ՝

Ջրատար կանալների մաքրում և ջրելու նորմալ ջրամատակարարում դաշտերը ոռոգելու համար:

ՏՐԱՆՍՊՈՐՏ, ԾԱՆԱԴԱՐՉԱՅԻՆ ՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ

Հիմնախնդիրներ՝

ներհամայնքային ճանապարհների անբարեկարգ վիճակ

հասարակական տրանսպորտի որոշ թերություն. շրջկենտրոնի հետ օրական տրանսպորտի հետ կապված երթուղուների քանակը՝ որն օրական 4 անգամ է:

Գոյվագր, առևտուր և սպասարկում

Համայնքի տարածքում առևտրի, հասարակական սննդի և սպասարկման ոլորտի օբյեկտների ընդհանուր թիվը կազմում է 5, այդ թվում՝

- - առևտրի փոքր, միջին օբյեկտներ -5

ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ, ՄՇԱԿՈՒՅԹԻ ԵՎ ՄՊՈՐՏԻ ԲԱԺԻՆ

Համայնքի ենթակայության տակ գործող նախադպրոցական հաստատությունը չի գործում. շենքը ունի կապիտալ վերանորոգման անհրաժեշտություն:

Մանկապարտեզի հիմնախնդիրներն են՝

- 1.Շենքի կապիտալ վերանորոգում

Համայնքի ենթակայության տակ գործող գրադարանը ապահովված է մասնագետով, ապահովվում է աշխատանքային բնականոն ռիթմը առկա է հին և մաշված գրականություն:

Հիմնախնդիրներ՝

Ժամանակակից ընթերցողական գրականության կարիք.

տեղեկատվական տեխնոլոգիաների կիրառման ցածր մակարդակ.

Համայնքի ենթակայության տակ է գտնվում տիպային մշակույթի տուն

Հիմնախնդիրներ

մշակույթի տունը ունի վերանորոգման կարիք

մշակութային տան կահավորում, ջեռուցման համակարգի բացակայություն

- երիտասարդների համար աշխատատեղերի բացակայություն.
- երիտասարդների համար ժամանցի կազմակերպման անբավարար վիճակ:

Ֆիզկուլտուրա և սպորտ

Հիմնախնդիրներ՝

Ֆիզիկական կուլտուրայի և առողջ ապրելակերպի արմատավորման ոչ բավարար մակարդակ:

Ա Ռ Ո Ղ Ջ Ա Պ Ա Յ ՈՒ Թ Յ ՈՒ Ն

- Համայնքի տարածքում կա բուժամանկաբարձական կետ 2 աշխատողով:

ՀԱՆԳՍԻ ԳՈՏԻՆԵՐ, ՁԲՈՍԱՅԳԻՆԵՐ, ԽԱՂԱՅՐԱՊԱՐԱԿՆԵՐ

Համայնքում խաղահրապարակ չկա

Էներգամատակարարում

Մեծամոր համայնքի էներգահամակարգը կառավարվում է Հայաստանի էլցանցներ ընկերության կողմից:

Մեծամոր համայնքում բացակայում է գազամատակարարումը: Համայնքը ընդհանրապես գազաֆիկացված ոչ եղել է ոչ էլ կա:

Արտաքին լուսավորություն

2017թ. հունվարի 1-ի դրությամբ Մեծամորի լուսավորվող փողոցների թիվը կազմել է 2, իսկ լուսավորության ցանցը՝ 3կմ, 23հենասյան վրա տեղադրվել են լուսատուներ

Հիմնախնդիրներ՝

Փողոցներում գիշերային լուսավորության լուսակետերի անբավարար քանակ.

2.3 ՀԱՄԱՅՆՔՈՒՄ ԻՐԱԿԱՆԱՑՎՈՂ ԾՐԱԳՐԵՐ

Համայնքում իրականացվում են ծրագրեր համայնքապետարանի կողմից՝

- 1.Մանկապարտեզի շենքի մասնակի վերանորոգում
- 2.Արտաքին լուսավորության ցանցի անցկացում
- 3.Ներհամայնքային փողոցների նորոգում

2.4 ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԻՐԱՎԻՃԱԿԻ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ և ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԿԱՆԽԱՏԵՍՈՒՄՆԵՐ

Համայնքի բյուջեի մուտքերը, կարելի է ասել, ձևավորվում են բացառապես վարչական բյուջեի միջոցների հաշվին: Վարչական բյուջեի եկամուտները ձևավորվում են սահմանափակ թվով եկամտատեսակների՝ հարկերի, տեղական տուրքերի և գույքի վարձակալությունից եկամուտների հաշվին: Համայնքի բյուջեի կանխատեսվող եկամուտների մեծ մասը (2017թ.՝ 75.0%, 2018թ.՝ 75.3%,

2019թ.՝ 75.6 %, 2020թ.՝ 76.0%, 2021թ.՝ 76.3%,) ձևավորվում են պետական բյուջեից համայնքներին տրամադրվող ֆինանսական համահարթեցման դոտացիաների հաշվին (աղյուսակ 4):

Քանի որ համայնքի բյուջեի ֆոնդային մասում մուտքեր քիչ են կանխատեսվում, ապա պլանավորվող հինգ տարիների կապիտալ ծախսերը մեծամասամբ կիրականացվեն համայնքի բյուջեի վարչական մասի պահուստային ֆոնդից ֆոնդային բյուջե կատարվող հատկացումների և դոնոր կազմակերպությունների հաշվին:

Աղյուսակ 3. Համայնքի 2015-2016թթ. բյուջեի մուտքերի ցուցանիշները և 2017-2021թթ. բյուջեների մուտքերի կանխատեսումը

հազար դրամ

Հ/հ	Մուտքերի անվանումը	2015թ.	2016թ.	2017թ.	2018թ.	2019թ.	2020թ.	2021թ.
		փաստ.	փաստացի	կանխ.	կանխ.	կանխ.	կանխ.	կանխ.
	ԲՅՈՒՋԵՏԱՅԻՆ ՄՈՒՏՔԵՐ՝ ԸՆԴԱՄԵՆԸ	117849.2	121301.2	124313.0	126590.0	129520.0	131370.0	134980.0
1	ՀԱՐԿԵՐ ԵՎ ՏՈՒՐՔԵՐ							
1.1	Հողի հարկ	17333.8	19044.8	20855.0	21170.0	21480.0	21800.0	22130.0
1.2	Գույքահարկ շենք շինությունների և փոխադրամիջոցների համար	6085.0	6843.4	7054.0	8200.0	8320.0	8450.0	8580.0
1.3	Տեղական տուրքեր	520.0	620.0	620.0	620.0	620.0	620.0	620.0
1.4	Գույքի վարձակալությունից եկամուտներ Համայնքի սեփականություն համարվող հողերի վարձակալության վարձավճարներ	715.0	490.0	450.0	500.0	500.0	500.0	500.0
2	Ընթացիկ ներքին պաշտոնական դրամաշնորհներ/2.1+2.2/	86087.1	94303.0	94303.0	96100.0	98600.0	101600.0	103000.0
2.1	Պետական բյուջեից ֆինանսական համահարթեցման սկզբունքով տրամադրվող դոտացիաներ	86087.1	94303.0	94303.0	96100.0	98600.0	100000.0	100000.0

Աղյուսակ 4. Համայնքի 2017-2021թթ. բյուջեն

(եկամտների կանխատեսումը 2015թվականի համեմատ աճը արտահայտված տոկոսներով)

Եկամտի և ծախսի տեսակը	2015թ. տարեկան պլան	2017թ. կանխ.	2015թ փաստ.նկ առ %	2018թ. կանխ.	2015թ փաստ.նկ առ %	2019թ. կանխ.	2015թ փաստ.նկ առ %	2020թ. կանխ.	2015թ փաստ.նկ առ %	2021թ. կանխ.	2015թ փաստ.նկ առ %
-----------------------	---------------------	--------------	--------------------	--------------	--------------------	--------------	--------------------	--------------	--------------------	--------------	--------------------

Ընդամենը եկամուտներ	117849.2	124313.0	5.5%	126590.0	7.4%	129520.0	9.9%	131370.0	11.5%	131830.0	11.9%
Հարկային եկամուտներ որից	25312.9	30010.0	18.5%	30490.0	20.5%	30920.0	22.2%	31370.0	23.9%	31830.0	25.7%
Հողի հարկ	17333.8	20855.0		21170.0		21480.0		21800.0		22130.0	
Գույքահարկ /շենք և ավտո/	6744.1	8085.0		8200.0		8320.0		8450.0		8580.0	
Տեղական տուրքեր	520.0	620.0		620.0		620.0		620.0		620.0	
Այլ եկամուտներ	715.0	450.0		500.0		500.0		500.0		500.0	
Պաշտոնական ընթացիկ դրամաշն.	86087.1	94303.0		96100.0		98600.0		100000.0		100000.0	

2.5. ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ԽՈՉԸՆԴՈՏՆԵՐ ԵՎ ԴԺՎԱՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Կապիտալ վերանորոգման և բարեկարգման կարիք ունեն մանկապարտեզը. Մշակույթի տունը ներհամայնային , ճանապարհները.

- գործազրկություն,սոցիալապես անապահով աղքատ բնակչություն, ցածր աշխատավարձի առկայություն
- ոռոգման համակարգի անմխիթար վիճակ

Գյուղատնտեսական արտադրանքի իրացման խնդիրը դժվարություններ է առաջացրել համայնքի բյուջե մուտքագրվող հողի հարկի և գույքահարկի գանձման գործընթացում:

Նշված հիմնահարցերի լուծման համար առկա դժվարությունները կապված են հիմնականում համայնքի եկամուտներից: Համայնքը չունի անհրաժեշտ եկամուտներ՝ իր առջև դրված հիմնահարցերը միանգամից լուծելու համար:

2.6.Համայնքի ուժեղ և թույլ կողմերի, հնարավորությունների և սպառնալիքների (ՈւԹՀՍ) վերլուծություն

Համայնքի զարգացումն ապահովող միջոցառումների մշակման և իրատեսական արդյունքների հասնելու համար իրականացվել է համայնքի ուժեղ և թույլ կողմերի, արտաքին միջավայրի կողմից ընձեռնված հնարավորությունների և սպառնալիքների գնահատում

Ուժեղ կողմեր	Թույլ կողմեր
---------------------	---------------------

<p>1. հողագործություն, բուսաբուծություն</p> <p>2. Խմելու ջրի ներհամայնքային համակարգի առկայություն</p> <p>3. Հեռախոսակապի և առկայություն առկայություն</p> <p>4. Ժամանակակից առևտրի օբյեկտների առկայություն</p> <p>5. Համայնքային իշխանությունը պատրաստակամ է համայնքում ներդրողներին նպաստավոր պայմաններ առաջարկելիս</p> <p>6. Նորակառույց ուսումնական հաստատությունների առկայություն</p> <p>7. Ոռոգման ցանցի առկայություն</p>	<p>1. Համայնքի գազաֆիկացում</p> <p>2. Անբարեկարգ փողոցների առկայություն</p> <p>3. Համայնքային ենթակառուցվածքային կառույցների վերանորոգման</p> <p>4. Առկա գործազրկություն</p> <p>5. Բնակչության վարկունակության անկում</p> <p>6. Ժամանցի սահմանափակ հնարավորություն հատկապես երեկոյան ժամերին</p> <p>7. Ներդրումային ծրագրերի և արտասահմանյան ներդրողների բացակայություն</p> <p>8. Գյուղատնտեսական մթերքների իրացման խնդիր</p> <p>9. Ոռոգման ցանցի բարեկարգում</p>
<p>Հնարավորություններ</p>	<p>Սպառնալիքներ</p>
<ul style="list-style-type: none"> - Հեռանկարային ծրագրեր, որոնք կբերեն ֆինանսական կայունության - Մեծ է աշխատուժի առկայությունը - Համայնքի ղեկավարն ու ավագանին վայելում են բնակչության վստահությունը 	<ul style="list-style-type: none"> - Համայնքում գործազրկությունը - Բնակչության անվճարունակ լինելը -

3. ՆՊԱՏԱԿՆԵՐԻ ՍԱՀՄԱՆՈՒՄ ԵՎ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՊԼԱՆԱՎՈՐՈՒՄ

3.1 ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՏԵՍԼԱԿԱՆ

Մեծամոր համայնքի տարածքային և տնտեսական զարգացման գործում կարևոր է հաշվի առնել համայնքի բնակչության հեռանկարային աճը, որը ելնում է համայնքի հեռանկարային տարածքային զարգացման հնարավորություններից:

Համայնքի զարգացման ռազմավարությունն է՝ բարեփոխումներ անցկացնելու ճանապարհով հետևողականորեն բարելավել համայնքի բնակչության սոցիալ-տնտեսական, մշակութային և հանգստի պայմանները և մաքուր, բարեկարգ, կանաչապատ և գրավիչ բնակավայրը:

Զարգացման հիմնական ուղղությունների իրականացման գործընթացում խիստ կարևորվում է տեղական իշխանությունների, համայնքի բնակչության, լրատվամիջոցների և գործարարների համատեղ գործունեությունը,

ինչպես նաև համագործակցությունը պետական կառավարման մարմինների և դոնոր կազմակերպությունների հետ: Համայնքի կայուն զարգացման ցուցանիշներն են՝
 Աղքատության շեմից ցածր գտնվող ընտանիքների հարաբերությունը համայնքի ընտանիքների ընդհանուր թվին (արտահայտված տոկոսով),
 Համայնքի սեփական եկամուտների տարեկան աճ, արտահայտված տոկոսով,
 Համայնքում գրանցված բնակիչների թվի փոփոխությունը (չպայմանավորված բնական աճով) նախորդ տարվա համեմատ, արտահայտված տոկոսով:
 Ցուցանիշների արժեքները հինգ տարիների համար ներկայացված է աղյուսակ 5-ում:

Աղյուսակ 5. Համայնքի կայուն զարգացման ցուցանիշների կանխատեսվող արժեքները հինգ տարիների համար (2017-2021թթ.)

Հ/Հ	Ցուցանիշները	2017	2018	2019	2020	2021
1.	Աղքատության շեմից ցածր գտնվող ընտանիքների հարաբերությունը համայնքի ընտանիքների ընդհանուր թվին (արտահայտված տոկոսով)	10%	10%	9.0%	9.0%	8.0%
2.	Համայնքի սեփական եկամուտների տարեկան աճ, արտահայտված տոկոսով	0.7%	2.0%	1.7 %	1.7 %	1.8%
3.	Համայնքում գրանցված բնակիչների թվի փոփոխությունը (չպայմանավորված բնական աճով) նախորդ տարվա համեմատ, արտահայտված տոկոսով	0.5%	0.5%	0.5%	0.5%	0.5%

3.2 ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ԱՆՄԻՋԱԿԱՆ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐԸ

Առաջիկա 5 տարիներին համայնքի հիմնական նպատակներն են՝

- Համայնքում հետևողականորեն բարեփոխումներ անցկացնելու ճանապարհով բարելավել բնակչության սոցիալ-տնտեսական, մշակութային և հանգստի պայմանները, համայնքը դարձնել բարեկեցիկ
- Համայնքի ղեկավարի իրավասության շրջանակներում միջոցներ ձեռնարկել պաշտպանելու համայնքի բնակիչների ու տնտեսավարող սուբյեկտների իրավունքներն ու շահերը.
- ապահովել համայնքի նախադպրոցական, մշակութային և սպորտի բնագավառների կազմակերպությունների անխափան և նպատակային գործունեությունը, իրականացնել այդ կազմակերպությունների շենքերի հիմնական վերանորոգման, ջեռուցման, ջրամատակարարման վերականգնման և գույքի ձեռք բերման աշխատանքներ
- համայնքում պայմաններ ստեղծել՝ զարգացնելու փոքր և միջին բիզնեսը՝ ստեղծելով նոր աշխատատեղեր մասնավոր սեկտորում
- միջոցներ ձեռնարկել համայնքի սոցիալապես անապահով ընտանիքների սոցիալական, կոմունալ-կենցաղային պայմանների բարելավման համար
- բարձրացնել համայնքի բնակչությանը մատուցվող ծառայությունների և սպասարկումների մակարդակն ու որակը՝ բարելավելով համայնքի բյուջեի եկամուտների հավաքման աշխատանքները և նպատակային օգտագործելով բյուջեի միջոցները
- համայնքի բնակչության մշակութային կյանքի և աշխատանքից ազատ ժամերին հանգստի կազմակերպում
- բարելավել համայնքի բյուջեի ֆինանսական վիճակը՝ բարձրացնելով եկամուտների հավաքագրման մակարդակը՝ ճշտելով հողի հարկի և գույքահարկի բազաները

- համայնքում իրականացնել բարեկարգման և կանաչապատման ընդգրկուն աշխատանքներ
- համայնքի ճանապարհների հիմնանորոգում:

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ԾՐԱԳՐԵՐ

Առաջիկա 5 տարիներին համայնքի հիմնական ծրագրերն են՝

Շ Ր Ա Գ Ր Ի Ա Ն Ձ Ն Ա Գ Ի Ր Ո 1

Մանկապարտեզի շենքի վերանորոգում

(Ծրագրի անվանում)

Պարտադիր խնդիր, որի լուծմանն է միտված ծրագիրը	Մանկապարտեզի վերանորոգում						
Ծրագրի անմիջական նպատակ՝ Մանկապարտեզի վերանորոգում	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
		-	21000.0	40000.0			
Ծրագրի միջանկյալ արդյունքներ 1.Փաստաթղթերի կազմում 2. Մանկապարտեզի վերանորոգում	1.						
	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
		-	1000.0				
	2.						
	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
2016		2017	2018	2019	2020	2021	
		20000.0	40000.0				
Ծրագրի հիմնական գործողությունները	1-ին միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ 1.1. Նախագծա-նախահաշվային փաստաթղթերի կազմում 1.2. Կնքել պայմանագիր հաղթող շին. կազմակերպության հետ, իրականացնել աշխատանքները 2-րդ միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ 2.1. Իրականացնել աշխատանքները 2.2. Կազմել, քննարկել և ընդունել աշխատանքների կատարման ավարտական ակտը						
Ծրագրի բյուջեն	Ընթացիկ ծախսեր՝ 10000.0 հազր դրամ Կապիտալ ծախսեր՝ 60000.0 հազր դրամ Ընդհանուր բյուջեն՝ 61000.0 հազր դրամ						
Ծրագրի իրականացման համար անհրաժեշտ այլ ռեսուրսներ	Բարեգործություն և պետության կողմից ֆինանսական աջակցություն						
Ծրագրի հիմնական ռիսկերը							
Ծրագրի հիմնական	Մանկապարտեզ հաճախող երեխաները, համայնքի բնակչությունը						

շահառուները	
Ծրագրի սկիզբը և ավարտ	2017-2021թթ.
Ծրագրի համառոտ նկարագրություն	Մտուր մանկապարտեզներում ջեռուցման ցանցերի կառուցում, փոխարինում նորերով, տանիքների հիմնանորոգում

(Ծրագրի անվանում)

Ծ Ր Ա Գ Ր Ի Ա Ն Ձ Ն Ա Գ Ի Ր Ո Ւ Մ

Համայնքի փողոցների և ճանապարհների նորոգում

(Ծրագրի անվանում)

Պարտադիր խնդիր, որի լուծմանն է միտված ծրագիրը	Համայնքի փողոցների և ճանապարհների նորոգում և հիմնանորոգում						
Ծրագրի անմիջական նպատակ՝ Ունենալ նորոգված բարեկարգված փողոցներ և ճանապարհներ	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
			5100.0	5100.0	5100.0	5100.0	5100.0
Ծրագրի միջանկյալ արդյունքներ 1. Փաստաթղթերի կազմում	1.						
	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
			100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
	2. Փողոցների և ճանապարհների բարեկարգում, հիմնանորոգում և նորոգում	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ			
			2016	2017	2018	2019	2020
			5000.0	5000.0	5000.0	5000.0	5000.0
Ծրագրի հիմնական գործողությունները	<p>1-ին միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ</p> <p>1.1. Նախագծա-նախահաշվային փաստաթղթերի կազմում</p> <p>1.2. Շինարարական կազմակերպության ընտրության մրցույթը</p> <p>1.3. Կնքել պայմանագիր հաղթող շին. կազմակերպության հետ իրականացնել աշխատանքները</p> <p>2-րդ միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ</p> <p>2.1. Իրականացնել աշխատանքները</p> <p>2.2. Կազմել, քննարկել և ընդունել աշխատանքների կատարման ավարտական ակտը</p>						
Ծրագրի բյուջեն	Ընթացիկ ծախսեր՝	500.0	հազար դրամ				
	Կապիտալ ծախսեր՝	25000.0	հազար դրամ				
	Ընդհանուր բյուջեն՝	25500.0	հազար դրամ				
Ծրագրի իրականացման համար անհրաժեշտ այլ ռեսուրսներ							

Ծրագրի հիմնական ռիսկերը	
Ծրագրի հիմնական շահառուները	Համայնքի բնակիչները
Ծրագրի սկիզբ և ավարտ	2017-2021 թթ.
Ծրագրի համառոտ նկարագրություն	Համայնքի փողոցների և ճանապարհների նորոգում և հիմնանորոգում

Ծ Ր Ա Գ Ր Ի Ա Ն Ձ Ն Ա Գ Ի Ր Ո Յ

Համայնքի արտաքին լուսավորության ցանցի վերականգնում

(Ծրագրի անվանում)

Պարտադիր խնդիր, որի լուծմանն է միտված ծրագիրը	Համայնքի արտաքին լուսավորության ցանցի վերականգնում						
Ծրագրի անմիջական նպատակ՝ Ունենալ գիշերային լուսատուներով լուսավորված, բարեկարգված փողոցներ	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
			2050.0	2570.0	3080.0	3080.0	3080.0
Ծրագրի միջանկյալ արդյունքներ 1. Փաստաթղթերի կազմում 2. լուսավորության ցանցի վերականգնում	Ցուցանիշներ	1.	Թիրախային արժեքներ				
		Ելակետային արժեք	2017	2018	2019	2020	2021
		2016	50.0	70.0	80.0	80.0	80.0
		-					
2.	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
			2000.0	2500.0	3000.0	3000.0	3000.0
Ծրագրի հիմնական գործողությունները	<p>1-ին միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ</p> <p>1.1. Նախագծա-նախահաշվային փաստաթղթերի կազմում</p> <p>2-րդ միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ</p> <p>2.1. Իրականացնել աշխատանքները</p> <p>2.2. Կազմել, քննարկել և ընդունել աշխատանքների կատարման ավարտական ակտը</p>						
Ծրագրի բյուջեն	Ընթացիկ ծախսեր՝ 360.0	հազար դրամ					
	Կապիտալ ծախսեր՝ 135000.0	հազար դրամ					
	Ընդհանուր բյուջեն՝ 13860.0	հազար դրամ					
Ծրագրի իրականացման համար անհրաժեշտ այլ ռեսուրսներ							

Ծրագրի հիմնական ռիսկերը	
Ծրագրի հիմնական շահառուները	Համայնքի բնակիչները
Ծրագրի սկիզբ և ավարտ	2017-2021թթ.
Ծրագրի համառոտ նկարագրություն	Համայնքի արտաքին լուսավորության ցանցի վերականգնում

Ծ Ր Ա Գ Ր Ի Ա Ն Ձ Ն Ա Գ Ի Ր N 4

Մշակույթի տան կահավորում

(Ծրագրի անվանում)

Պարտադիր խնդիր, որի լուծմանն է միտված ծրագիրը	Աղբավերամշակման ձեռնարկության կառուցում						
Ծրագրի անմիջական նպատակ՝ Ունենալ կահավորված մշակույթի տուն, համայնքում մշակույթի զարգացման համար	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
		-			8300.0		
Ծրագրի միջանկյալ արդյունքներ 1. Փաստաթղթերի կազմում 2. Գույքի ձեռքբերում,	1.						
	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
		-			300.0		
	2.						
	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
2016		2017	2018	2019	2020	2021	
				8000.0	7000.0		
Ծրագրի հիմնական գործողությունները	<p>1-ին միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ</p> <p>1.1. Նախագծա-նախահաշվային փաստաթղթերի կազմում</p> <p>1.2. Կնքել պայմանագիր հաղթող շին. կազմակերպության հետ, իրականացնել աշխատանքները</p> <p>2-րդ միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ</p> <p>2.1. Իրականացնել աշխատանքները</p> <p>2.2. Կազմել, քննարկել և ընդունել աշխատանքների կատարման ավարտական ակտը</p>						

Ծրագրի բյուջեն	Ընթացիկ ծախսեր`	300.0	հազար դրամ
	Կապիտալ ծախսեր`	15000.0	հազար դրամ
	Ընդհանուր բյուջեն	15300.0	հազար դրամ
Ծրագրի իրականացման համար անհրաժեշտ այլ ռեսուրսներ	Ֆինանսավորման մի մասի աջակցություն		
Ծրագրի հիմնական ռիսկերը			
Ծրագրի հիմնական շահառուները	Համայնքի բնակիչները		
Ծրագրի սկիզբ և ավարտ	2017-2021թթ.		
Ծրագրի համառոտ նկարագրություն	Մշակույթի տան կահավորում		

4. ՀԶՀԾ-Ի ՖԻՆԱՆՍԱՎՈՐՈՒՄ

Համայնքի յուրաքանչյուր տարվա բյուջեի նախագծի կազմման ծրագրային հիմքը ՀԶՀԾ-ում համապատասխան տարվա համար նախատեսված ոլորտային և բնակավայրային ծրագրերն են, որոնց իրականացման համար հաշվարկվել են ֆինանսավորման համապատասխան աղբյուրներ և ծախսեր: Գործնականում, ՀԶՀԾ-ի իրականացումը հանգում է հիմնականում (չհաշված ֆինանսավորման այլ աղբյուրների հաշվին նախատեսված ծրագրերը) համայնքի գալիք հինգ տարիների բյուջեների կատարմանը:

Մեծամոր համայնքի ՀԶՀԾ-ի ֆինանսավորումն ամփոփված է կից ֆայլում:

5. ՀԶՀԾ-Ի մոնիթորինգ

ՀԶՀԾ-ի ներքին մոնիթորինգն իրականացվելու է ՀԶՀԾ-ի և տարեկան բյուջեի կառավարման գծով ԽՄ-ի կողմից յուրաքանչյուր տարին մեկ անգամ:

ՀԶՀԾ-ի մոնիթորինգն իրականացվելու է ըստ ոլորտային ծրագրերի ու միջոցառումների աշխատանքների կատարման ցուցանիշների:

Կից ֆայլում ներկայացված է ՀԶՀԾ-ում ներառված ծրագրերի միջոցառումների մոնիթորինգի և գնահատման վերաբերյալ տեղեկատվության ներկայացման ձևանմուշը:

Աղյուսակ 5. ՀԶՀԾ ՖԻՆԱՆՍԱՎՈՐՄԱՆ ԱՄՓՈՓԱԹԵՐԹ (Մեծամոր համայնք) (2017-2021 թթ.)

Պարտադիր խնդիր	Բյուջե տա-վորվա	Ծրագրի կատարումն ըստ տարիների	Ֆինանսավորման աղբյուրներ	Ծախսերի դասեր	Ֆինանսավորման կարգավիճակ
----------------	-----------------	-------------------------------	--------------------------	---------------	--------------------------

	ձ միջոցն եր	2017	2018	2019	2020	2021	Համայնքի սեփական եկամուտներ	Ներքին պաշտոնական դրամաշնորհներ	Արտաքին պաշտոնական դրամաշնորհներ	Բարեգործություն /նվիրատվություն	Պետություն-համայնք-մասնավոր հատված համագործակցություն	Այլ աղբյուրներ	Շնորհակալություն	Կապիտալ ծախսեր	Ֆինանսավորումն առկա է	Ֆինանսավորման շուրջ ընթացքում են բանակցություններ	Ներկայացվել է	Ֆինանսավորման հարցը լուծված չէ
Մանկապարտեզի շենքի վերանորոգում		21000.0	40000.0				V	V	V	V								
Համայնքի փողոցների և ճանապարհների նորոգում և հիմնանորոգում »		5100.0	5100.0	5100.0	5100.0	5100.0	V											
Համայնքի արտաքին լուսավորության ցանցի վերականգնում		2050.0	2570.0	3080.0	3080.0	3080.0	V											
Մշակույթի տան կահավորում և ջեռուցման համակարգի անցկացում					8500.0	7000.0	V			V	V	V						լուծված չէ

5. ՀԶՀԾ-ի մոնիթորինգ

ՀԶՀԾ-ի ներքին մոնիթորինգն իրականացվելու է ՀԶՀԾ-ի և տարեկան բյուջեի կառավարման գծով ԽՄ-ի կողմից յուրաքանչյուր տարին մեկ անգամ:

ՀԶՀԾ-ի մոնիթորինգն իրականացվելու է ըստ ոլորտային ծրագրերի ու միջոցառումների աշխատանքների կատարման ցուցանիշների:

Կից ֆայլ*ուլ* ներկայացված է ՀԶՀԾ-ում ներառված ծրագրերի միջոցառումների մոնիթորինգի և գնահատման վերաբերյալ տեղեկատվության ներկայացման ձևանմուշը:

Աղյուսակ 6. Մ Ո Ն Ի Թ Ո Ր Ի Ն Գ Ի Ա Ն Ձ Ն Ա Գ Ի Ր

**ՄԵԾԱՄՈՐ ՀԱՄԱՅՆՔ
(2017-2021 թվականներ)**

Տրամաբանական մոդելի բաղադրիչ	Ցուցանիշի փաստացի արժեք (2016)	Ցուցանիշի թիրախային արժեք (2017)	Ցուցանիշի փաստացի արժեք (2017)	Ցուցանիշի կատարողական (2017)	Ցուցանիշի թիրախային արժեք (2018)	Ցուցանիշի փաստացի արժեք (2018)	Ցուցանիշի կատարողական (2018)	Ցուցանիշի թիրախային արժեք (2019)	Ցուցանիշի փաստացի արժեք (2019)	Ցուցանիշի կատարողական (2019)	Ցուցանիշի թիրախային արժեք (2020)	Ցուցանիշի փաստացի արժեք (2020)	Ցուցանիշի կատարողական (2020)	Ցուցանիշի թիրախային արժեք (2021)	Ցուցանիշի փաստացի արժեք (2021)	Ցուցանիշի կատարողական (2021)	Տվյալների հավաքագրման պարբերականությունը	Ցուցանիշի ստացման աղբյուր	Ցուցանիշի ստացման մեթոդ
	Կիսամյակային	Տարեկան																	
ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԿԱՅՈՒՆ ԶԱՐԳԱՑՈՒՄ																			
1. Աղքատության շեմից ցածր գտնվող ընտանիքների հարաբերությունը համայնքի ընտանիքների ընդհանուր թվին (արտահայտված տոկոսով)																	X	Մարզպետարան, համայնքապետարան	Փաստաթղթային և ուսումնասիրություն/հարցազրույց
2. Համայնքի սեփական եկամուտների տարեկան աճ, արտահայտված տոկոսով																	X	Համայնքապետարան	Փաստաթղթային ուսումնասիրություն

տեսլականին, որպիսին ցանկանում է տեսնել համայնքի յուրաքանչյուր բնակիչ: ՀԶՀԾ-ում տեղ գտած դրույթները լինելու են այն ծրագրային հիմքը, որի վրա հենվելով կազմվելու է համայնքի յուրաքանչյուր տարվա բյուջեն:

Ծրագիրը հաշտության միջոցով համար ՏԻՄ-երը պետք է սերտորեն և արդյունավետ համագործակցեն պետական կառույցների, միջազգային դոնոր կազմակերպությունների և այլ շահագրգիռ կողմերի և կառույցների հետ:

ՀԶՀԾ-ի իրականացման հսկողությունը և ներքին վերահսկողությունը կիրականացնեն համայնքի ղեկավարը և համայնքի ավագանին: ՀԶՀԾ-ի ներքին վերահսկողության արդյունքները կներկայացվեն համայնքի ավագանուն՝ ի գիտություն:

Յուրաքանչյուր հաշտող տարի կկատարվի ՀԶՀԾ-ի իրականացման նախորդ տարվա արդյունքների ուսումնասիրություն, ամփոփում, ձեռքբերումների գնահատում և թերությունների բացահայտում: Նախորդ տարվա արդյունքների հիման վրա համապատասխան ուղղումներ և լրացումներ կկատարվեն մնացյալ տարիների ծրագրերում:

Հիմնվելով ՀԶՀԾ-ի իրականացման տարեկան հաշվետվության վերաբերյալ համայնքի ավագանու կայացրած որոշման վրա, ՀԶՀԾ-ի վերանայման անհրաժեշտության դեպքում, համայնքի ղեկավարը ՀԶՀԾ-ում փոփոխություններ ու լրացումներ կատարելու վերաբերյալ իր և (կամ) համայնքի ավագանու անդամներից ստացված բոլոր առաջարկությունները ներկայացնում է համայնքի ավագանու քննարկմանը և հաստատմանը:

Համայնքի ավագանու անդամի (անդամների) առաջարկած այն փոփոխությունները և (կամ) լրացումները, որոնք ավելացնում են ՀԶՀԾ-ի իրականացման ծախսերը, համայնքի ավագանու որոշմամբ ընդունվում են միայն համայնքի ղեկավարի եզրակացության առկայությամբ և ավագանու նիստին ներկա անդամների ձայների երկու երրորդով:

ՀԶՀԾ-ի փոփոխությունները և (կամ) լրացումները, ավագանու հաստատումից հետո, հրապարակվում են ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:

Աշխատակազմի քարտուղար

Ա. Գրիգորյան